

VÝROČNÁ SPRÁVA

2004

OBSAH:

1.	Príhovor generálneho riaditeľa NARMSP	2
2.	Koordináčné, informačné a legislatívne aktivity	3
2.1.	Aktivity pre zvýšenie efektívnosti podpory MSP	3
2.2.	Spolupráca s inštitúciami združujúcimi podnikateľov.....	3
2.3.	Informačné aktivity	3
2.4.	MSP on-line.....	4
2.5.	Monitorovanie podnikateľského prostredia	4
3.	Podporné programy	6
3.1.	Stimulácia rastu sektora MSP	6
3.1.1.	<i>Poradenské a informačné služby</i>	6
3.1.2.	<i>Vzdelávanie</i>	6
3.1.3.	<i>Centrá prvého kontaktu</i>	7
3.1.4.	<i>Podnikateľské inkubátory</i>	7
3.2.	Zvyšovanie konkurencieschopnosti MSP	7
3.2.1.	<i>Grantová schéma rozvoja priemyslu - IDGS</i>	7
3.2.2.	<i>Grantová schéma rozvoja cestovného ruchu - TDGS</i>	9
3.2.3.	<i>Grantová schéma pre rozvoj inovácií a technológií – INTEG</i>	9
3.2.4.	<i>Opatrenie 1.1 – Podpora rozvoja nových a existujúcich podnikov a služieb</i>	9
3.2.5.	<i>Opatrenie 1.2 – Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry</i>	11
3.2.6.	<i>Program implementácie systémov riadenia kvality</i>	13
3.2.7.	<i>Transfer technológií</i>	13
3.2.8.	<i>Schéma podpory nákupu inovatívnych technológií a budovania systémov manažérstva kvality</i>	13
3.2.9.	<i>6. Rámcový program</i>	16
3.3.	Internacionalizácia, prienik na nové trhy.....	17
3.3.1.	<i>Informačná sieť EIC</i>	17
3.4.	Uľahčenie prístupu MSP ku kapitálu	19
3.4.1.	<i>Podporný úverový program</i>	19
3.4.2.	<i>Mikropôžičkový program</i>	20
3.4.3.	<i>Spoločnosť zárodkového kapitálu (Seed Capital Company)</i>	21
4.	Čerpanie prostriedkov na podporu MSP	22
4.1.	Použitie prostriedkov štátneho rozpočtu na programy podpory malého a stredného podnikania na Slovensku v roku 2004	22
4.2.	Použitie prostriedkov v rámci programu PHARE (prostriedky Európskej únie a národného spolufinancovania) na podporu rozvoja malého a stredného podnikania na Slovensku v roku 2004	22
4.3.	Použitie revolvingových zdrojov na realizáciu finančných podporných programov	23
5.	Finančná a majetková situácia NARMSP	24
5.1.	Súvaha NARMSP k 31.12.2004	24
5.2.	Prevádzkové náklady NARMSP v roku 2004	24
6.	Organizačná štruktúra NARMSP k 31.12.2004	25
7.	Štatutárne orgány NARMSP	26
6.1.	Zbor zástupcov členov združenia NARMSP	26
6.2.	Správna rada NARMSP	26
6.3.	Dozorná rada NARMSP.....	26
6.4.	Manažment NARMSP	26

1. Príhovor generálneho riaditeľa NARMSP

Regionálna úroveň veľmi citlivo odráža nielen makrospoločenské zmeny, ale významne zachytáva aj schopnosť jej štruktúr aktívne reagovať a adaptovať sa na nové podmienky. Ekonomická výkonnosť jednotlivých regiónov sa postupne diferencuje a prechádza fázou transformácie na trhovú ekonomiku s celým radom vecných, ako aj systémových rozdielností od pozície krajín s vyspelou trhovou ekonomikou. Hlavným cieľom systému podpory je prispieť výrazným spôsobom k trvalému rozvoju regiónov a ich výkonnosti, súčasne znižovaniu regionálnych disparít a zvyšovaniu produktivity a rastu konkurencieschopnosti ekonomiky v segmente malého a stredného podnikania. NARMSP v tejto oblasti tvorí základný pilier pri zabezpečovaní procesu kontinuálneho rozvoja sektora malého a stredného podnikania na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni.

Rok 2004 bol významným z hľadiska aktívneho členstva Slovenskej republiky v Európskej únii. Táto skutočnosť so sebou priniesla množstvo nových skúseností, harmonizáciu legislatívy SR, nové finančné a trhové možnosti. Jedným z kľúčov k úspechu pre hospodársky rozvoj je vykonanie jednotlivých funkcií pre dosahovanie adekvátnej efektívnosti a úrovne dopadov v pomere k vynaloženým zdrojom. NARMSP od roku 2004 disponuje významným objemom nových finančných zdrojov pozostávajúcich z kombinácie verejných prostriedkov štátu, štrukturálnych fondov a súčasne rozvojových programov, ktoré nám poskytujú výhodnú príležitosť k podpore výkonnosti a prosperity podnikateľských subjektov pôsobiacich v sektore MSP a v neposlednom rade postupného etablovania sa na trhoch EÚ.

Koniec roka 2004 priniesol NARMSP množstvo pozitívnych zmien. Nevyhnutnosť procesu reštrukturalizácie ľudských zdrojov a stanovenie jasných prioritných cieľov v dlhodobom horizonte rozvoja a podpory MSP, so sebou priniesli naštartovanie komplexných stimulov pre podnikateľský sektor prostredníctvom efektívnej implementácie programov, ako aj tvorby nových progresívnych programov, ktoré reflektujú potreby a zmeny podnikateľského trhu v globálnom ponímaní EÚ.

Účelom tejto správy je poskytnúť odbornej verejnosti ako aj ostatným záujemcom a subjektom globálny pohľad na realizované aktivity NARMSP v roku 2004. Touto cestou by som sa rád poďakoval za spoluprácu všetkým tým, ktorí svojim odhodlaním prispeli k úspešnému naplneniu spoločných cieľov v roku 2004 a zároveň by som si dovoľil osloviť všetkých tých, ktorí majú eminentný záujem o nadviazanie aktívnej spolupráce v prospech rozvoja malého a stredného podnikania na Slovensku v roku 2005.

Ing. Ľudovít Balco
generálny riaditeľ NARMSP

2. Koordinačné, informačné a legislatívne aktivity

2.1. Aktivity pre zvýšenie efektívnosti podpory MSP

Agentúra trvale monitoruje podnikateľské prostredie ako aj aktivity malých a stredných podnikov, aby mohla účinne pripravovať opatrenia a podporné programy pre ich ďalší rozvoj. Tieto poznatky ako aj návrhy sa zverejňujú v Správe o stave MSP v Slovenskej republike, na základe uznesenia vlády SR č.726/2000. Správa hodnotí aj formy podpory MSP. V rámci Správy sa predložili opatrenia, realizáciou ktorých by sa zlepšilo podnikateľské prostredie a posilnila dynamika rozvoja MSP. Kľúčovou oblasťou, v ktorej boli navrhnuté zlepšenia podnikateľského prostredia je finančné zaťaženie podnikateľov a administratívne bariéry podnikania.

Aktívne sa zúčastňujeme na riešení projektu ESTER v komunitárnom 6. Rámcovom programe. Cieľom projektu je analyzovať podmienky na Slovensku pre vytvorenie fondu rizikového kapitálu, ktorý by umožnil financovanie rýchlo rastúcich technologických firiem. K týmto otázkam sme v júli 2004 zorganizovali aj medzinárodnú konferenciu.

2.2. Spolupráca s inštitúciami združujúcimi podnikateľov

Veľkú pozornosť venujeme spolupráci s inštitúciami združujúcimi podnikateľov a živnostníkov, a to sú najmä Slovenský živnostenský zväz, Slovenská živnostenská komora, Slovenská asociácia malých podnikov, Slovenská obchodná a priemyselná komora, Slovenský zväz výrobných družstiev a Združenie podnikateľov Slovenska. Ich pripomienky a odporúčania sú súčasťou hodnotenia stavu a rozvoja malého a stredného podnikania a jeho podpory. Komplexný materiál o stave a rozvoji MSP a jeho podpore v SR je pravidelne využívaný ako údajová báza pre informovanie inštitúcií EÚ, OECD a EK OSN pri koncipovaní porovnávacích analýz a rôznych štúdií.

2.3. Informačné aktivity

Úspech malých a stredných podnikateľov je založený na prístupe k informáciám. Pre odbornú verejnosť a pre potreby vládnych inštitúcií každoročne zostavujeme Správu o stave malého a stredného podnikania na Slovensku. Naš vstup do EÚ a neustále prebiehajúce legislatívne zmeny dotýkajúce sa podnikateľskej činnosti vytvárajú potrebu o tom pravidelne informovať podnikateľov. Preto pripravujeme sprievodcu pri začatí podnikateľskej činnosti. Pre ostatnú podnikateľskú verejnosť systematicky pripravujeme a priebežne poskytujeme relevantné informácie vo forme informačných materiálov, brožúr a publikácií, akými sú napr. Podpora malého a stredného podnikania – Sprievodca iniciatívami, Prehľad právnych predpisov pre MSP, Základné administratívne kroky pri začatí podnikateľskej činnosti, a Zoznam legislatívy na podporu MSP. Aktuálne informácie o našich programoch môžu podnikatelia získať na našej webstránke www.nadsme.sk. O projektoch a službách pre podnikateľov, realizovaných Euro info centrom Bratislava, informuje oficiálna webstránka EIC www.eic.sk. Novinky z EÚ prináša internetový časopis eic-zine www.e-zine.eic.sk. Pravidelným informačným prostriedkom je mesačník „Podnikanie“, ktorý si získal stabilný okruh čitateľov. Taktiež sme našim spolupracujúcim inštitúciám, združujúcich podnikateľov a živnostníkov distribuovali publikáciu Európskej komisie s názvom Zodpovedné podnikanie – zberka vybraných úspešných príkladov európskych malých a stredných podnikov.

2.4. MSP on-line

Aktívne využívanie internetu podnikateľmi ako informačného média nás viedol k vybudovaniu podpornej infraštruktúry pre podnikateľov - vytvoreniu špecializovanej webstránky venovanej problematike malého a stredného podnikania tzv. národného web sídla pre malé a stredné podnikanie www.msponline.sk. Jej cieľom je sprostredkovanie relevantných informácií o programoch, aktivitách, podujatiach a inštitúciách, teda o podpore MSP on-line.

Súčasne toto národné sídlo vytvára prezentačnú základňu slovenských firiem. Obsahuje aktualizované databázy, ktoré umožňujú rýchly kontakt firiem za účelom obchodnej a výrobnjej kooperácie. V neposlednom rade www sídlo slúži ako platforma pre elektronický obchod typu firma-firma. Vzhľadom k súčasnému zaostávaniu vybavenia informačnými technológiami a využívania týchto progresívnych nástrojov slovenskými MSP, prevádzkovanie uvedeného web-sídla vytvára podmienky pre zachytenie celosvetového trendu, ktorý má zásadný vplyv na ekonomický rozvoj. Veľmi užitočný je tiež nástroj pre firemné e-obstarávanie. V situácii, keď slovenské MSP nedisponujú ani potrebným vybavením, ani nevyhnutnými ľudskými zdrojmi pre takéto formy obchodných aktivít, vytvorenie základne pre elektronický obchod vytvára podmienky pre splnenie kritérií, ktoré Európska komisia uložila členským štátom únie a ktoré sa vzťahujú aj na Slovenskú republiku.

2.5. Monitorovanie podnikateľského prostredia

Najúčinnejšou podporou pre malé a stredné podniky je zlepšovanie podnikateľského prostredia vo všetkých jeho oblastiach. Minimalizácia administratívnych a legislatívnych bariér pre začatie podnikania, rast firmy i jej zánik napomáha nediskriminujúcim spôsobom rozvoju celej ekonomiky. Analýza podnikateľského prostredia a monitorovanie vývoja sektora MSP umožňuje NARMSP navrhovať zmeny v existujúcich administratívnych opatreniach a legislatívnom rámci, ako aj prípravu čo najefektívnejších podporných programov.

V rámci aktivít na zlepšovanie podnikateľského prostredia pre MSP aktívne spolupracujeme so zástupcami vládnych inštitúcií i podnikateľských organizácií. Kvalitatívne aj kvantitatívne údaje o sektore malých a stredných podnikov sa získavajú zo štatistických zdrojov, vlastných prieskumov, konzultácií s predstaviteľmi podnikateľského sektora, vysokých škôl, zahraničných partnerov a pod.

Monitorovanie podnikateľského prostredia nám umožňuje získať informácie potrebné pre tvorbu stratégie zlepšovania podnikateľského prostredia na zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských firiem. V spolupráci so Štatistickým úradom SR sme pripravili a zrealizovali celoslovenský prieskum na reprezentatívnej vzorke podnikov, ktorý zahŕňal témy:

- inovačné aktivity v malých a stredných podnikoch,
- vybavenosť malých a stredných podnikov informačnými a výrobnými technológiami.

Výsledky štúdií využívame pri príprave účinnejších podporných programov a politiky podpory rozvoja podnikateľského prostredia.

V rámci projektu „Zlepšenie podnikateľského prostredia na Slovensku“, ktorý bol financovaný holandskou vládou, sme spolu s partnerskými inštitúciami Štatistickým úradom SR a Datacentrom vytvorili databázový systém informácií o MSP, ktorý obsahuje aj ekonomické údaje a je pravidelne aktualizovaný. Týmto boli vytvorené

podmienky pre skvalitnenie monitorovania sektora MSP a zdroj údajov o podnikateľskom sektore bude napomáhať pri príprave podporných programov, politik štátnych orgánov pre zlepšovanie podnikateľského prostredia a pri vyhodnocovaní dopadu prijímanej legislatívy na podnikateľský sektor.

Tento projekt bol ukončený v novembri 2004 medzinárodnou konferenciou a vydaním publikácie „Podnikateľské prostredie na Slovensku 2004“ v slovenskej a anglickej mutácii.

3. Podporné programy

NARMSP koordinuje aktivity zamerané na podporu rozvoja MSP a plní funkciu všestranného informačného centra pre podnikateľov na domácej i zahraničnej úrovni, organizátora vzdelávacích a poradenských programov a realizátora širokého spektra finančných podporných programov pre MSP. V tejto oblasti je veľmi dôležité monitorovať vývoj a stav podnikateľského prostredia, ako aj samotného sektora MSP, čo je aj trvalou úlohou Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania. Dôležitou a neoddeliteľnou súčasťou činnosti NARMSP sú podporné programy realizované s finančnou účasťou štátneho rozpočtu ako aj fondov EÚ.

Príspevkové programy, ako podpora zavádzania systémov riadenia kvality, či transferu inovatívnych technológií sa u podnikateľskej verejnosti stretli so značným záujmom. Nosnými a veľmi opodstatnenými programami pre začínajúcich podnikateľov sú naďalej poradenské služby, ako aj vzdelávanie podnikateľov. Ich realizáciou sa odstraňujú bariéry nedostatočných manažérskych skúseností podnikateľov, ako aj nedostatočná znalosť zložitého právneho rámca podnikania.

V tejto súvislosti možno aktivity podporných programov, schém a projektov rozdeliť na 4 prioritné oblasti:

- ❑ stimulácia rastu sektora MSP
- ❑ zvyšovanie konkurencieschopnosti MSP
- ❑ internacionalizácia, prienik na nové trhy
- ❑ uľahčenie prístupu MSP ku kapitálu

3.1. Stimulácia rastu sektora MSP

3.1.1. Poradenské a informačné služby

Podporu MSP a vybraných skupín záujemcov o podnikanie (VS) realizuje Národná agentúra formou poskytovania zvýhodnených poradenských služieb sieťou RPIC/BIC/CPK. Služby sú dotované zo zdrojov štátneho rozpočtu (ŠR). Sieť centier poskytla v roku 2004 podnikateľom a záujemcom o podnikanie celkovo 7310 informatívnych a odborných konzultácií v objeme 14689 poradenských hodín. Z prostriedkov štátneho rozpočtu zrealizovali centrá 3463 informatívnych konzultácií (v celkovom objeme 4054 poradenských hodín) o programoch a projektoch podpory MSP a podpore začatia a rozvoja podnikateľskej činnosti VS realizovaných v rámci NARMSP i mimo nej a 3847 odborných konzultácií (v celkovom objeme 10635 poradenských hodín) zo všetkých oblastí potrebných pre začiatok a rozvoj podnikateľských aktivít. Pre účely získania úverov, či už v rámci finančných podporných schém alebo komerčných zdrojov, RPIC/BIC/CPK vypracovali 525 a posúdili ďalších 71 podnikateľských plánov. Centrá sa svojou činnosťou pričínili o vytvorenie 431 nových podnikov 1138 nových pracovných miest a pomohli udržať 2555 pracovných miest.

3.1.2. Vzdelávanie

Vzdelávanie podnikateľov a vybraných skupín záujemcov o podnikanie formou školení vedie k posilňovaniu manažérskych schopností sektora MSP v rôznych oblastiach.

Na účely vzdelávania záujemcov o podnikanie boli v roku 2004 vyčlenené prostriedky zo ŠR, za ktoré Regionálne poradenské a informačné centrá, a Podnikateľské informačné centrá zorganizovali 36 školení pre 605 účastníkov. Školenia boli organizované na témy: Príprava podnikateľského plánu, Základy podnikateľskej činnosti, Kurz pre začínajúcich podnikateľov, Rozvoj počítačových zručností, Základy podnikania, Základy práce s PC, Práca s PC – Word, Práca s PC – Excel.

Na účely vzdelávania MSP bolo z vyčlenených prostriedkov podporených 73 žiadostí o finančný príspevok pre 132 účastníkov. U podnikateľov prevažoval záujem o manažérske vzdelávanie, v menšej miere už vzdelávanie týkajúce sa projektového riadenia.

3.1.3. Centrá prvého kontaktu

Centrá prvého kontaktu (CPK), umiestnené na východnom Slovenska, tvoria súčasť našej inštitucionálnej siete od roku 2002. Ich cieľom je poskytnúť podnikateľským subjektom a záujemcom o podnikanie prvý kontakt s informáciami o podnikateľskom prostredí, možnostiach podnikania a jeho podpory v regiónoch SR.

Centrá zrealizovali počas roka 1240,5 hodín informačných služieb pre 973 malých a stredných podnikateľov a záujemcov o podnikanie, 4437 hodín poradenských a konzultačných služieb pre 814 klientov, 39 seminárov a školení pre 486 účastníkov, vypracovali 205 podnikateľských plánov a spolupracovali na 107 projektoch. Okrem týchto činností centrá úzko spolupracovali na regionálnom rozvoji s mestami a obcami vo svojom regióne, spoluorganizovali veľtrhy v regióne a podieľali sa na vydávaní publikácií zameraných na propagáciu regiónov.

3.1.4. Podnikateľské inkubátory

Podnikateľské a technologické inkubátory tvoria dôležitú súčasť podpornej infraštruktúry pre MSP. Poslaním podnikateľských inkubátorov je poskytovať začínajúcim podnikateľom vhodné štartovacie podmienky pre fungovanie ich podniku v období minimálne troch rokov. Okrem podnikateľských priestorov majú podniky k dispozícii kancelársku infraštruktúru, komplexné poradenské a vzdelávacie služby a štartovací kapitál. Pre firmy s inovatívnymi podnikateľskými zámermi ponúkajú technologické inkubátory špeciálne priestory ako napr. laboratóriá a skúšobné priestory.

V roku 2004 sa zrealizovala rekonštrukcia Technologického inkubátora v Žiline a dostavba II. a III. etapy Košického vedecko-technologického inkubátora v Košiciach. V roku 2004 boli siedmim podnikateľským inkubátorom poskytnuté aj finančné prostriedky na ich prevádzku. V súlade s programom boli inkubátorom poskytnuté v ich 1.roku podpory finančné prostriedky vo výške 75% prevádzkových nákladov.

V súčasnosti funguje na Slovensku sieť 4 podnikateľských a 5 technologických inkubátorov podporujúca novozaložené podniky v príslušných regiónoch.

3.2. Zvyšovanie konkurencieschopnosti MSP

3.2.1. Grantová schéma rozvoja priemyslu - IDGS

Grantová schéma rozvoja priemyslu financovaná z prostriedkov Finančného memoranda 2002 bola vyhlásená formou verejnej výzvy 2. septembra 2003. Jej

hlavným cieľom je zvýšenie konkurencieschopnosti výrobných podnikov na Slovensku a posilnenie menej rozvinutých regiónov Slovenska.

Grantová schéma rozvoja priemyslu pozostáva z dvoch komponentov. V komponente 1 sa môžu o grant uchádzať podnikatelia pôsobiaci vo výrobnej sfére okrem podnikateľov patriacich do citlivých sektorov (lodiarsky priemysel, oceľarsky priemysel, priemysel syntetických vlákien a automobilový priemysel), pričom je podpora zameraná na vývoj nových výrobkov alebo výraznú zmenu existujúcich výrobkov, zvýšenie efektívnosti výroby, zavádzanie nových výrobných procesov / technológií, zvyšovanie úrovne výskumu a vývoja a / alebo riadenia kvality. V komponente 2 sú oprávnenými žiadateľmi neziskové a mimovládne organizácie, ktorých hlavnou činnosťou je podpora rozvoja podnikania. Podpora v rámci komponentu 2 je zameraná na zvýšenie produktivity priemyselnej výroby, zvýšenie podielu produkcie s vkladom vysoko kvalifikovanej práce na celkovom objeme slovenskej výroby, rozvoj výroby (predovšetkým v oblasti technológií) a marketingu, rozvoj stratégií komercializácie, zvýšenie efektívnosti manažmentu a technickej kapacity v priemyselných podnikoch, zvýšenie úrovne vedomostí a odbornosti manažérov, vytvorenie nových systémov, v ktorých možno rozvíjať efektívnejšie výskumné a vývojové aktivity, zvýšiť v priemyselných odvetviach povedomie o výhodnosti investovania do školení a inovácií.

Celkový objem prostriedkov vyčlenených pre oba komponenty je 4.600.000 EUR, pričom 4.100.000 EUR je vyčlenených pre komponent 1 a 300.000 EUR je vyčlenených pre komponent 2. 200.000 EUR bolo vyčlenených na technickú asistenciu pre Grantovú schému rozvoja priemyslu. Z predvstupovej pomoci z programu PHARE bolo vyčlenených 3.500.000 EUR a zo štátneho rozpočtu ako národné kofinancovanie bolo zabezpečených 1100000 EUR.

V priebehu I. polroku 2004 prebehlo vyhodnotenie prijatých projektov, pričom bolo schválených 108 projektov vo výške 4.080.158 EUR v komponente 1 s podmienkou, že nevyčerpané prostriedky vo výške 19.842 EUR nebudú alokované, ale budú sa po telefonickom preverení záujmu úspešných žiadateľov o grant kumulovať, aby mohli byť využité pre neúspešných žiadateľov uvedených v rezervnom zozname a 11 projektov vo výške 94.465 EUR v komponente 2.

V priebehu II. polroka 2004 bola vyhlásená 7. výzva na komponent 2 z dôvodu nevyčerpania finančných prostriedkov z celkového rozpočtu 300.000 EUR. V priebehu septembra a októbra 2004 bolo vykonané vyhodnotenie 11 prijatých projektov, pričom bolo schválených 9 projektov vo finančnom objeme 72.793,40 EUR. Celkové kontrahovanie za komponent 2 tak dosiahlo celkový finančný objem 191.258,19 EUR, pričom z dôvodu nedostatočnej absorpčnej kapacity žiadateľov o grant zostalo 108.741,81 EUR nenakontrahovaných.

Rozpočet vyhradený pre komponent 1 (4.100.000 EUR vrátane spolufinancovania) bol vyčerpaný na 99,30 % a rozpočet pre komponent 2 (300.000 EUR) na 63,75 %. Výška nakontrahovaných prostriedkov za celú Grantovú schému: komponent 1 a komponent 2 celkom 4.262.602,72 EUR predstavuje 96,88 % vzhľadom na alokáciu 4.400.000 EUR.

Do konca novembra 2004 bolo za grantovú schému podpísaných s prijemcami grantov celkom 132 grantových zmlúv, z toho za komponent 1 to bolo 109 zmlúv a za komponent 2 celkom 23 zmlúv.

K 31.12.2004 bolo pre komponent 1 vyplatených z fondov Phare 217.274,32 EUR a zo ŠR 79.670,22 EUR, pričom zostatok bol 3.774.394,53 EUR.

Pre komponent 2, ktorý nie je financovaný zo ŠR bolo z fondov Phare vyplatené 141.817,13 EUR, pričom zostatok na vyplatenie bol 49.441,06 EUR.

3.2.2. Grantová schéma rozvoja cestovného ruchu - TDGS

Grantová schéma rozvoja cestovného ruchu financovaná z prostriedkov Finančného memoranda 2002 bola vyhlásená formou verejnej výzvy 2. septembra 2003. Jej prioritným cieľom je podpora rastu a výkonnosti malých a stredných podnikateľov v oblasti cestovného ruchu a zvýšenie konkurenčnej schopnosti cestovného ruchu na celom území Slovenskej republiky.

Grantová schéma rozvoja cestovného ruchu pozostáva z dvoch komponentov. V komponente 1 sa môžu o grant uchádzať malí a strední podnikatelia, pričom podpora je zameraná na výstavbu nových ubytovacích zariadení, zvýšenie úrovne a rekonštrukciu existujúcich ubytovacích zariadení, tvorbu nových alebo zvyšovanie úrovne existujúcich zariadení poskytujúcich služby CR a rozvoj turistických atrakcií. V komponente 2 sú oprávnenými žiadateľmi neziskové a mimovládne organizácie s aktivitami v oblasti cestovného ruchu, združenia CR, samosprávy, mestá a obce. Podpora v rámci komponentu 2 je zameraná na strategické plánovanie CR, marketing a reklamu CR, poskytovanie informácií o možnostiach využitia zariadení CR, investície neziskovej povahy do infraštruktúry, mediálna podpora CR, účasť na turistických veľtrhoch a pod.

Celkový objem prostriedkov vyčlenených pre komponent 1 je 3.300.000 EUR, pričom financovanie je zabezpečené z predstupovej pomoci z programu Phare, Finančné memorandum 2002. Celkový objem prostriedkov vyčlenených pre komponent 2 je 2.200.000 EUR, pričom financovanie je zabezpečené zo štátneho rozpočtu ako národné kofinancovanie. Počet víťazných projektov: K1–37 v objeme 3.281.548,73 EUR a K2–66 v objeme 1.993.634,5 EUR.

V priebehu II. polroku 2004 prebehlo 2. kolo verejnej výzvy pre komponent 2, vzhľadom na nedočerpanie finančných prostriedkov v objeme 206.379,86 EUR z 1. kola. V priebehu októbra a novembra prebehlo vyhodnotenie 78 prijatých projektov, pričom bolo schválených 7 projektov vo výške 204.689,56 EUR.

3.2.3. Grantová schéma pre rozvoj inovácií a technológií – INTEG

Grantová schéma pre rozvoj inovácií a technológií – INTEG financovaná z prostriedkov Finančného memoranda 2002 bola vyhlásená formou verejnej výzvy 8. septembra 2003 (1. kolo) a 2. februára 2004 (2. kolo). Jej prioritným cieľom je podpora inovatívneho a technologického transferu prostredníctvom zriadenia technologických inkubátorov a iniciovanie cezhraničnej ekonomickej spolupráce s Rakúskom. Grantové zmluvy boli uzatvorené s dvomi príjemcami (Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave, Mestom Sládkovičovom) v celkovej hodnote 2.690.502 EUR (99,65% z alokovaných prostriedkov). V rámci grantovej schémy je realizovaná technická asistencia zameraná na školenie budúcich pracovníkov inkubátorov, inštitucionálny rozvoj a promočnú kampaň. Zároveň bol vytvorený fond rizikového kapitálu na podporu inovatívnych projektov budúcich nájomcov v technologických inkubátoroch.

3.2.4. Opatrenie 1.1 – Podpora rozvoja nových a existujúcich podnikov a služieb

Cieľom tohoto opatrenia je hlavne zamerať pozornosť privátneho sektora na rozvoj existujúcich a nových výrobných kapacít (podnikov) a tvorbu pracovných miest (vrátane manažérskych) prostredníctvom investícií do zavádzania nových technológií a zariadení. To prispeje k zvýšeniu HDP na obyvateľa za oblasť priemyslu a služieb, produktivity práce, ako aj zníženiu ekologických zaťažení.

Opatrenie 1.1 sa realizuje formou projektov, ktoré predkladajú subjekty súkromného sektora. Projekty zamerané na investície zahŕňajú projekty v oblasti priemyslu a priemyselnej výroby, remesiel a služieb priemyselnej povahy, najmä služieb súvisiacich s využívaním moderných informačných technológií zamerané na obstaranie hmotného a nehmotného investičného majetku. Projekty zamerané na poradenské a konzultačné služby súvisia s implementáciou moderných systémov riadenia podniku vrátane manažérskych informačných systémov a progresívnych metód v marketingu a na služby poskytované v oblasti marketingu a riadení vzťahov so zákazníkmi, finančným poradenstvom (s výnimkou daňového a účtovného poradenstva), budovaním značky a dobrého mena podniku, organizáciou a riadením podniku a technologickým poradenstvom.

Minimálna výška pomoci na investičné projekty je 25.000 EUR. Maximálna výška pomoci pri nákladoch vynaložených na obstaranie hmotného investičného majetku, t. j. cena pozemkov a budov, nesmie prekročiť 6.000.000 EUR. V prípade nákladov vynaložených na obstaranie hmotného investičného majetku, t. j. cena strojov, prístrojov a zariadení a nákladoch vynaložených na obstaranie nehmotného investičného majetku na účely využívania nových technológií nesmie prekročiť 8.500.000 EUR.

Minimálna výška pomoci na projekty poradenských a konzultačných služieb súvisiace s implementáciou moderných systémov riadenia podniku, vrátane manažérskych informačných systémov a progresívnych metód v marketingu, je 5.000 EUR. Maximálna výška pomoci na projekty je 50.000 EUR, pričom celkové oprávnené náklady na projekt nesmú byť vyššie ako 100.000 EUR.

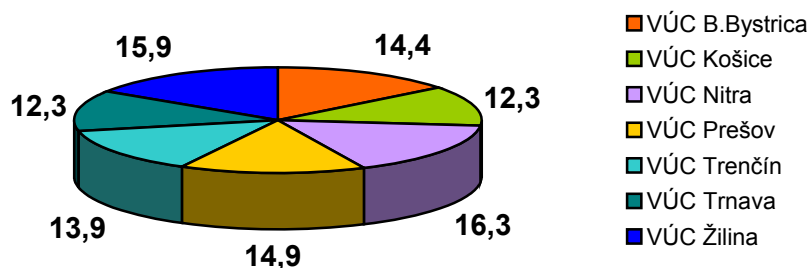
V prípade projektov v oblasti poradenských a konzultačných služieb ako je marketing a riadenie vzťahov so zákazníkmi, finančné poradenstvo (s výnimkou daňového a účtovného), budovanie značky a dobrého mena podniku, organizácia a riadenie podniku, technologické poradenstvo (zamerané na analýzu výrobných procesov a návrh optimalizácie výroby, atď.) minimálna výška pomoci nie je stanovená. Maximálna výška pomoci na tieto projekty je 3.000 EUR, pričom celkové oprávnené náklady na projekt nesmú byť vyššie ako 6.000 EUR.

Maximálna výška pomoci na projekt predložený v rámci tejto schémy nesmie presiahnuť 15.000.000 EUR, pričom celkové oprávnené náklady na projekt nesmú dosiahnuť 25.000.000 EUR. Celkové náklady na projekt nie sú obmedzené. Celkový objem prostriedkov vyčlenených pre Opatrenie 1.1 je 1.206,0 mil. Sk.

Výzva na predkladanie projektov – Schéma podpory malých a stredných podnikateľov bola vyhlásená dňa 15. júna 2004. Do termínu uzávierky prijímania žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, ktorá sa uskutočnila dňa 30. septembra 2004 bolo v rámci uvedeného opatrenia prijatých 416 žiadostí o poskytnutie NFP.

Počas mesiacov november a december prebiehalo odborné hodnotenie prijatých žiadostí internými a externými hodnotiteľmi. Všetky odporúčania a závery predchádzajúcich etáp hodnotiaceho procesu budú tvoriť východisko pre Hodnotiacu komisiu.

Počet doručených žiadostí o poskytnutie NFP podľa samosprávnych krajov (v%)

3.2.5. Opatrenie 1.2 – Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry

Cieľom opatrenia je umožniť verejnému sektoru zabezpečiť rozvoj podnikania v oblasti priemyslu a služieb, zvýšenie zamestnanosti a kvality života v regiónoch podľa Cieľa 1. Snahou je tiež obnoviť pomocou verejného sektora podnikateľskú činnosť v rámci rovnomerného regionálneho rozvoja, vrátane revitalizácie minulých priemyselných a podnikateľských areálov.

V rámci uvedeného opatrenia sú oprávnené aktivity v oblasti budovania inkubátorov pre začínajúcich podnikateľov a živnostníkov, výskumno-vývojových centier, technologických parkov, ktoré má v gescii NARMSP a budovanie priemyselných parkov a rekonštrukcie výrobných hál, ktoré má v gescii Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO).

Opatrenie je zamerané aj na aktivity smerujúce k využívaniu a k prepojeniu informácií medzi vedeckými, akademickými a špecializovanými knižnicami a na vybudovanie živnostenského inštitútu vrátane vytvorenia regionálnych sietí s využitím súčasných stredných odborných učilíšť stredných odborných škôl a vysokých škôl.

Konečnými prijímateľmi sú vyššie územné celky, mestá a obce, ich vzájomné združenia a nimi zriadené rozpočtové a príspevkové organizácie zabezpečujúce rozvoj priemyslu a vybraných služieb. V prípade technologických parkov a výskumno-vývojových centier môžu žiadať o nenávratný finančný príspevok aj obce alebo mestá v združení s univerzitou.

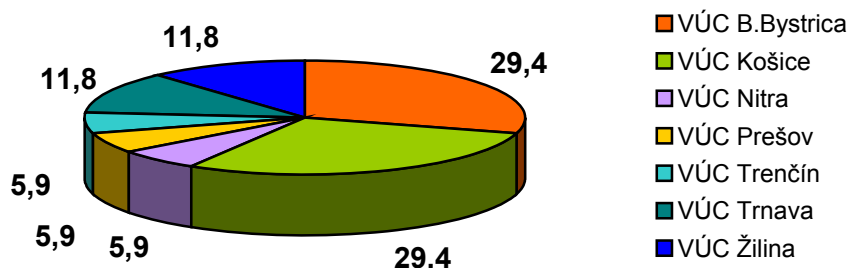
Minimálna výška pomoci pre projekt je 100.000 EUR. Maximálna výška pomoci je 6.000.000 EUR, pričom výška oprávnených nákladov na projekt nesmie dosiahnuť 8.000.000 EUR. Spolufinancovanie žiadateľa je vo výške min. 5% oprávnených nákladov.

Výzva na predkladanie projektov pre opatrenie 1.2 Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry bola vyhlásená dňa 7. apríla 2004.

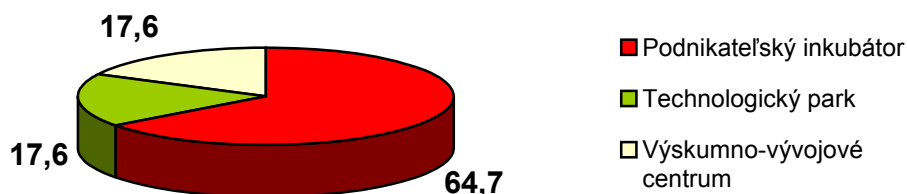
Dňa 31. augusta 2004 bola uzávierka prijímania žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku. Do tohto termínu bolo v rámci uvedeného opatrenia podaných 17 žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku. Nadväzne začal proces hodnotenia obdržaných žiadostí, pričom počet Hodnotiacou komisiou schválených projektov/žiadostí o nenávratný finančný príspevok bol 8.

Celková výška finančných prostriedkov pridelených žiadateľom o poskytnutie nenávratnej finančnej pomoci bola 269.379.570,- Sk s celkovými oprávnenými nákladmi na projekt vo výške 283.557.450,- Sk pri zabezpečení spolufinancovania 5 % vo výške 14.177.880,- Sk zo strany žiadateľov. 55 % finančných prostriedkov bolo schválených na podporu budovania podnikateľských inkubátorov a 45 % na podporu budovania výskumno-vývojových centier.

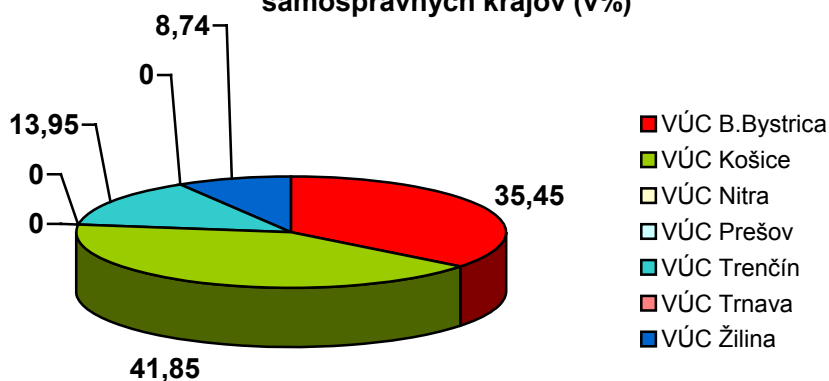
Počet doručených žiadostí o poskytnutie NFP podľa samosprávnych krajov (v%)

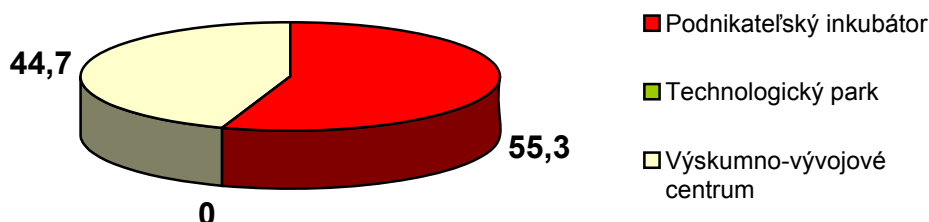
Počet doručených žiadostí o poskytnutie NFP podľa oprávnených aktivít (v%)

Výška pridelených finančných prostriedkov podľa samosprávnych krajov (v%)

Výška pridelených finančných prostriedkov podľa oprávnených aktivít (v%)

3.2.6. Program implementácie systémov riadenia kvality

Zvyšovanie počtu podnikov certifikovaných podľa vybraných medzinárodných noriem, akými sú napr. ISO 9 000, VDA, BS, QS a ISO 14 000 bolo cieľom „Programu implementácie systémov riadenia kvality – KVALITA“ financovaného zo štátneho rozpočtu. Poskytnutím nenávratného finančného príspevku, grantu, na poradenstvo a vzdelávanie (PaV) pri príprave firmy na certifikáciu (Cert), samotného externého certifikačného, predcertifikačného a recertifikačného (Rec) procesu sme chceli stimulovať sektor k zvyšovaniu kvality výrobkov a služieb.

Nakoľko bol program v auguste 2003 pretransformovaný do nového programu „Schéma podpory nákupu inovatívnych technológií a budovania systémov manažérstva kvality“ – v roku 2004 neboli prijaté ani schválené žiadne nové žiadosti, avšak došlo k vyplateniu 13 žiadostí o grant na poradenstvo a vzdelávanie a 16 na certifikačný proces v celkovom objeme 1,65 mil. Sk, ktoré boli zazmluvnené v predchádzajúcom roku. Ide o 19 podnikateľských subjektov.

3.2.7. Transfer technológií

Využívanie progresívnych technológií predstavuje zdroj konkurenčnej sily malých a stredných podnikov. Zavádzanie inovácií v malých a stredných podnikoch sme podporovali formou nenávratných príspevkov, grantov, v rámci štátneho programu Transfer technológií. Cieľom programu bola modernizácia výrobných procesov, zvyšovanie produktivity práce a uľahčenie uplatnenia sa slovenských firiem na medzinárodných trhoch.

V roku 2004 sme z programu Transfer technológií vyplatili 3 granty, ktoré umožnia zvýšiť úroveň produkcie ale aj preniknúť na svetový trh úspešným technológiám vyvinutým v slovenských podnikoch 3 firmám, a to v celkovej sume 1,5 mil. Sk.

3.2.8. Schéma podpory nákupu inovatívnych technológií a budovania systémov manažérstva kvality

Schéma podpory nákupu inovatívnych technológií a budovania systémov manažérstva kvality, zložená z časti Kvalita a Inovatívne technológie, vznikla transformáciou štátnych programov „Program implementácie systémov riadenia kvality - Kvalita“ a „Transfer technológií“. Ide o schému zameranú na posilnenie konkurencieschopnosti MSP

zavádzaním a využívaním inovácií a systémov manažérstva kvality podľa vybraných medzinárodných noriem. Ministerstvo hospodárstva v úlohe poskytovateľa pomoci MSP vyhlásilo schému v priebehu augusta 2003.

V rámci Schémy je možné poskytnúť príspevok na kúpu inovatívnych technológií vo výške 60% oprávnených nákladov, max. však do výšky 3.500.000 Sk a príspevok na zavedenie systému manažérstva kvality vo výške 50% oprávnených nákladov, max. však do výšky 100.000 Sk na poradenstvo a 120.000 Sk na certifikačný proces.

Nakoľko bola Schéma vo februári 2004 na základe rozhodnutia Ministerstva hospodárstva SR pozastavená, bolo od začiatku roka do pozastavenia predložených iba 24 žiadostí (24 klientov) na udelenie nenávratného finančného príspevku na nákup inovatívnych technológií v objeme 32,67 mil. Sk a 55 žiadostí (26 PaV + 28 Cert + 1 Rec) (34 klientov) v objeme 3 mil. Sk; spolu 58 podnikateľských subjektov na pomoc pri zavádzaní systémov manažérstva kvality.

V roku 2004 sa uskutočnili dve zasadnutie výberovej komisie pre pridelovanie grantov. Na týchto zasadnutiach bolo prerokovaných 76 žiadostí na inovatívne technológie a 276 žiadostí (153 PaV a 123 Cert) na systém manažérstva kvality pre 236 podnikateľských subjektov.

Schválených bolo 11 žiadostí na inovatívne technológie a 198 žiadostí (121 PaV, pričom jedna schválená s podmienkou a 77 Cert) žiadostí na systém manažérstva kvality pre 142 podnikateľských subjektov.

V roku 2004 bolo vyplatených 20 dotácií na inovatívne technológie v objeme 33,5 mil. Sk a 197 dotácií (115 na PaV, 80 na Cert a 2 na Rec) na systém manažérstva kvality v objeme 10,2 mil. Sk – spolu 145 subjektov.

Výsledky realizovaných schém sú z hľadiska väčšej efektivity zoradené v dvoch skupinách. Prvú tvoria príspevky na nové technológie, druhú príspevky na zavádzanie systémov manažérstva kvality.

1. Program implementácie systémov riadenia kvality – KVALITA a Schéma podpory nákupu inovatívnych technológií a budovania systémov manažérstva kvality – časť budovanie systémov manažérstva kvality

Tabuľka č. 1: Počet firiem s vyplateným príspevkom podľa odvetvovej štruktúry v roku 2004

ODVETVIE	POČET FIRIEM S VYPLATENÝM FINANČNÝM PRÍSPEVKOM PODĽA ODVETVOVEJ ŠTRUKTÚRY
Stavebníctvo	71
Priemyselná výroba	89
Služby	51
Poradenská činnosť	5
Informačné systémy	4
Výskum, vývoj, projektovanie	4
Poľnohospodárstvo	2

Tabuľka č. 2: Objem prostriedkov vyplatených zo ŠR 2004 podľa krajov

KRAJ	PORADENSTVO A VZDELÁVANIE V SK	CERTIFIKÁCIA V SK	RECERTIFIKÁCIA V SK
Bratislavský kraj	1 504 400	668 910	59 703
Trenčiansky kraj	1 391 683	662 011	0
Nitriansky kraj	1 111 350	515 639	47 200
Žilinský kraj	950 819	698 358	0
Košický kraj	910 970	392 499	0
Trnavský kraj	815 000	390 103	0
Banskobystrický kraj	701 138	231 500	0
Prešovský kraj	503 393	312 750	0

Tabuľka č. 3: Prehľad počtu firiem čerpajúcich prostriedky zo ŠR 2004 podľa krajov

KRAJ	POČET
Bratislavský kraj	43
Trenčiansky kraj	35
Žilinský kraj	35
Nitriansky kraj	31
Košický kraj	25
Trnavský kraj	24
Prešovský kraj	17
Banskobystrický kraj	16

2. Program transferu technológií a Schéma podpory nákupu inovatívnych technológií a budovania systémov manažérstva kvality – časť Nákup inovatívnych technológií

Tabuľka č. 4: Počet firiem s vyplateným grantom podľa odvetvovej štruktúry v roku 2004

ODVETVIE	POČET FIRIEM S VYPLATENÝM FINANČNÝM PRÍSPEVKOM PODĽA ODVETVOVEJ ŠTRUKTÚRY
Priemyselná výroba	14
Služby	7
Informačné systémy	1
Výskum, vývoj, projektovanie	1

Tabuľka č. 5: Objem prostriedkov vyplatených zo ŠR 2004 podľa krajov

KRAJ	v Sk
Bratislavský kraj	2 879 000
Trenčiansky kraj	4 610 495
Nitriansky kraj	2 235 023
Žilinský kraj	6 180 000
Košický kraj	4 919 324
Trnavský kraj	1 931 000
Banskobystrický kraj	5 886 800
Prešovský kraj	6 377 229

Tabuľka č. 6: Prehľad počtu firiem čerpajúcich prostriedky zo ŠR 2004 podľa krajov

KRAJ	POČET
Trenčiansky kraj	5
Banskobystrický kraj	3
Košický kraj	3
Nitriansky kraj	3
Prešovský kraj	3
Žilinský kraj	3
Bratislavský kraj	2
Trnavský kraj	1

3.2.9. 6. Rámcový program

6. Rámcový program pre vedu a výskum je aktivitou, ktorou prispieva Európska komisia k naplneniu cieľa vytvoriť z EÚ najsilnejšiu ekonomiku. Komunitárny program je koncipovaný tak, aby sa nové poznatky a technológie čo najrýchlejšie uplatnili na trhu najmä prostredníctvom malých a stredných podnikov. Pre slovenské firmy je spôsobom ako získať prístup k najprogressívnejším technológiám a inováciám produkcie. V programe sa angažujeme prostredníctvom jeho propagácie medzi podnikateľmi a poskytovaním konzultácií firmám, ktoré majú záujem zúčastniť sa.

MSP je venovaná špeciálna pozornosť s cieľom podporiť ich účasť v aktivitách jednotlivých tematických oblastí. Hlavne v integrovaných projektoch, sieťach excelencie a projektoch cieľovo orientovaného výskumu. Očakáva sa, že touto formou budú MSP čerpať minimálne 15% z rozpočtu siedmich tematických priorít.

Ďalej tu existujú dve špecifické schémy pre MSP, ktoré im umožňujú aktívne rozvíjať inovácie bez toho, aby mali odpovedajúce vlastné výskumné kapacity. Ide o schémy "kolektívny výskum" a "kooperatívny výskum" (CRAFT). Ich prostredníctvom môžu MSP, ale aj podnikateľské skupiny zadať výskumnú prácu výskumným inštitúciám (výskumným ústavom, univerzitám, atď.) a riešiť tak svoje konkrétne vývojové a inovačné problémy.

3.3. Internacionalizácia, prienik na nové trhy

Prenikanie slovenských MSP na nové trhy je možné dosahovať len cieľovými aktivitami zameranými na rozvoj medzinárodnej spolupráce. Ide najmä o prezentáciu podnikateľov na výstavách a kontraktčných veľtrhoch, hľadanie nových kontaktov s využitím všetkých moderných elektronických systémov a médií, ako aj šírenie poznatkov o legislatívnom systéme meniaceho sa obchodného priestoru. Podporné aktivity realizované v tejto oblasti umožňujú aj rýchlejšiu adaptáciu MSP na nové podmienky v konkurenčnom priestore EÚ i mimo Únie. Veľkú časť týchto aktivít realizuje NARMSP prostredníctvom Euro info centra (EIC).

3.3.1. Informačná sieť EIC

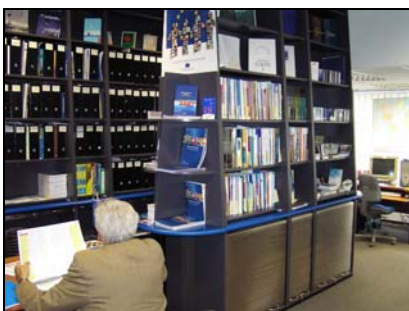

Účasťou na projektoch Európskej komisie a spolupracou so zahraničnými partnermi umožňuje Národná agentúra slovenským MSP získavať informácie a kontakty v krajinách EÚ, ale aj v krajinách kandidujúcich na členstvo a v tzv. tretích krajinách mimo spoločného európskeho trhu. Tieto projekty koordinuje zväčša Euro info centrum. Generálne riaditeľstvo pre podnikanie a priemysel Európskej komisie zriadilo sieť Euro info centier v snahe poskytnúť malým a stredným podnikateľom komplexné informácie o jednotnom trhu, legislatíve EÚ, podporných programoch a politike rozvoja podnikania, a zároveň pomáhať vytvárať priestor pre ich vzájomnú spoluprácu. Spoločným cieľom siete Euro info

centier je zvyšovanie konkurencieschopnosti, inovatívnosti a efektívnosti medzinárodnej spolupráce MSP.

Okrem EIC pri Národnej agentúre v Bratislave pôsobí na Slovensku EIC v Prešove, ktorého hosťiteľskou štruktúrou je Regionálne poradenské a informačné centrum (RPIC Prešov).

Podpora pri vyhľadávaní kooperačných partnerov

Euro info centrá pomáhajú podnikateľom pri vyhľadávaní kooperačných partnerov prostredníctvom Databázy pre spoluprácu podnikateľov, internej korešpondenčnej siete a organizovaním účasti slovenských podnikateľov na medzinárodných kontraktčných podujatiach.

Každoročne je preložených a uverejnených v rôznych periodikách a na webstránkach Euro info centier približne 700 ponúk na spoluprácu od zahraničných spoločností. Slovenskí podnikatelia, hľadajúci zahraničných partnerov, si vyžiadali 275 kontaktov. Služby Databázy pre spoluprácu podnikateľov (BCD) poskytované bratislavským EIC využilo 46 slovenských podnikateľov. O vyhľadávanie informácií o vnútornom trhu požiadalo asi 600 firiem. Zahraničné firmy si vyžiadali 170 kontaktov na slovenské firmy.

Zabezpečenie účasti podnikateľov na zahraničných a domácich podujatiach

Oboznamovanie podnikateľskej verejnosti s vplyvom vstupu SR do EÚ na podnikanie bolo cieľom 10 informačných seminárov a školení, ktoré prebehli v rôznych regiónoch Slovenska. Bratislavské EIC spolu so zástupcami Národnej agentúry pre rozvoj MSP, regionálnymi poradenskými a informačnými centrami (RPIC), Slovenskej a obchodnej

priemyselnej komory (SOPK) a ďalšími, oslovili s problematikou EÚ a podnikania celkom asi 1000 podnikateľov.

V roku 2004 koordinovalo EIC Bratislava projekty zamerané na zabezpečenie účasti slovenských firiem na kooperačných podujatiach v Nemecku (PAVE Warnemünde, zamerané na sektor výroby potravín) a Rakúsku (PAVE Graz, oblasť strojárstva, spracovania kovov a výroby nástrojov).

EIC Bratislava spolupracovalo aj pri misiách nemeckých, britských a kórejských podnikateľov na Slovensko v októbri a novembri 2004. S rakúskymi partnermi umožnili slovenským spoločnostiam zo sektoru informačných technológií (IT v stavebníctve, automobilovom priemysle) účasť na 3 informačno-kooperačných podujatiach vo Schwechate.

Foto: kórejská delegácia

Ďalšie podporné a informačné aktivity

Elektronický časopis EIC-zine prináša každodenne aktuálne informácie z EÚ týkajúce sa slovenských malých a stredných podnikateľov. Pozornosť čitateľov sa sústreďuje najmä na oblasť cestovného ruchu, programov EÚ, informačných technológií a inovácií. Od roku 2001 bolo v EIC-zine uverejnených celkovo 1500 príspevkov na 23 rozličných tém.

Odborné informácie súvisiace s podnikaním môžu záujemcovia získať resp. si vyhľadať v knižnici EIC, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou centra. Knižnica poskytuje okrem všeobecných publikácií a časopisov aj publikácie z fondov Hospodárskej komisie pre Európu Organizácie spojených národov (UNECE). Knižničné tituly sa dajú vyhľadávať v databáze prístupnej na internetovej stránke EIC Bratislava - www.eic.sk.

Podnikanie v rozšírenej EÚ

Slovenské Euro info centrá sa spoločným projektom zapojili do kampane Európskej komisie k procesu rozširovania EÚ. S podporou spoločností Hewlett-Packard, Eurotel a Microsoft zorganizovali 4 semináre v Košiciach, Žiline, Banskej Bystrici a Bratislave. V období pred vstupom SR do EÚ oboznamovali prednášatelia celkom asi 500 podnikateľov o rôznych aspektoch fungovania vnútorného trhu, fungovaní Európskej komisie, sieti Euro info centier, štandardizácii v priemysle, rámcovom programe pre vedu a výskum a iných podporných programoch. Informácie získané z tejto kampane využívajú pracovníci Euro info centier pri hľadaní odpovedí na rôzne otázky podnikateľov týkajúcich sa ich pôsobenia v rozšírenej EÚ. O podmienkach podnikania v EÚ a iných záležitostiach sa môžu podnikatelia dočítať na spoločnej národnej webstránke www.eic-slovakia.sk, ktorú zriadili slovenské EIC v rámci tejto kampane.

Anglická verzia národného websídla slovenských EIC ponúka okrem informácií o Slovensku aj ponuky slovenských firiem na kooperáciu.

3.4. Uľahčenie prístupu MSP ku kapitálu

3.4.1. Podporný úverový program

Hlavným cieľom Podporného úverového programu je umožniť malým a stredným podnikateľom prístup k investičnému a prevádzkovému kapitálu formou strednodobého úveru. Podporný úverový program je určený malým a stredným podnikateľom, zamestnávajúcim do 250 zamestnancov, ktorí podnikajú v oblasti výroby, remesiel, služieb a aktívneho cestovného ruchu. Podnikatelia, ktorí spĺňajú kritériá programu, môžu požiadať o poskytnutie úveru v maximálnej výške 10 mil. Sk s dobou splatnosti 8 rokov.

Vláda sa vytvorením Podporného úverového programu v roku 1994 zaviazala poskytovať zdroje zo štátneho rozpočtu vo výške 200 mil. Sk pre účely revolvingového úverového fondu. Na rovnaký účel a v rovnakej výške uvoľnila zdroje aj Komisia Európskej únie v rámci programu PHARE. Tieto zdroje boli zverené Národnej agentúre pre rozvoj malého a stredného podnikania ako koordinátorovi a realizátorovi programu. Do fondu prispeli tretinou aj tri a neskôr štyri slovenské banky - Slovenská sporiteľňa, a.s., Tatra banka, a.s., Poľnobanka, a.s. a Istrobanka, a.s. Týmto spôsobom boli pridelené finančné prostriedky pre Podporný úverový program v roku 1994, v roku 1995 a v roku 1998, čím sa vytvoril fond v celkovej výške 1,8 mld. Sk umožňujúci ďalšie poskytovanie úverov aj zo splátok úverov. Do realizácie programu sa v závere roku 1998 zapojila Ľudová banka, a.s.. V závere roku 2001 boli do fondu pridelené ďalšie zdroje a to zo štátneho rozpočtu 2000, čím sa celkový objem finančných prostriedkov zvýšil na 2,4 mld. Sk a do programu sa zapojila aj šiesta banka a to Všeobecná úverová banka, a.s.

Od začiatku programu v roku 1994 do 31.12.2004 bolo celkom poskytnutých 1192 úverov v celkovom objeme 3.945,814 mil. Sk, z toho v roku 2004 bolo poskytnutých 12 úverov v celkovom objeme 58,5 mil. Sk.

K 31.12.2004 bolo splatených celkom 935 úverov v objeme 2.924,637 mil. Sk.

Tabuľka č. 7: Prehľad o poskytnutých úveroch podľa odvetvového členenia (výška v mil. Sk)

ODVETVIE	POČET POSKYTNUTÝCH ÚVEROV ZA ROK 2004	VÝŠKA POSKYTNUTÝCH ÚVEROV ZA ROK 2004	POČET POSKYTNUTÝCH ÚVEROV K 31.12.2004	VÝŠKA POSKYTNUTÝCH ÚVEROV K 31.12.2004
Potravinárska výroba	1	10,0	187	647,317
Textilná výroba			77	209,500
Drevársky priemysel	1	2,5	139	422,391
Kovo, plasty	2	9,0	224	791,017
Sklo, kamenárstvo			25	65,484
Stavebný priemysel	2	4,5	108	362,929
Energetika	2	4,5	24	80,054
Polygrafia	1	6,0	18	63,664

Chem. a farm. priemysel			27	100,864
Cestovný ruch	3	22,0	110	392,164
Služby			253	810,430
Celkom	12	58,5	1 192	3 945,814

Tabuľka č.8: Prehľad o poskytnutých úveroch podľa spolupracujúcich bánk k 31.12.2004 (výška v mil. Sk)

Podporný úverový program	UniBanka, a.s.	SLSP, a.s.	Istrobanka, a.s.	Tatrabanka, a.s.	Ľudová banka, a.s.	VÚB, a.s.	Spolu
Počet úverov	390	396	126	178	93	9	1 192
Celková výška úverov	1 367,186	1 130,623	451,878	691,015	259,611	43,500	3 945,814
Priem. výška jedného úveru	3,506	2,855	3,586	3,882	2,792	4,833	3,310

3.4.2. Mikropôžičkový program

V roku 1997 začala Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania prostredníctvom troch Regionálnych poradenských a informačných centier v Považskej Bystrici, Zvolene a Prešove s realizáciou pilotného projektu Mikropôžičkového programu. Jeho hlavným cieľom bolo riešiť problém prístupu malých podnikateľov v regiónoch k malým úverom. Program je určený malým podnikateľom zamestnávajúcim do 20 pracovníkov. V súčasnosti program realizuje pätnásť centier pokrývajúcich plošne celé územie Slovenskej republiky. Mikropôžičkový program funguje v zmysle uznesenia vlády SR č. 701/2002.

Mikropôžičku možno použiť na obstaranie hnuťelného a nehnuteľného investičného majetku, rekonštrukciu prevádzkových priestorov alebo nákup potrebných zásob, surovín či tovaru. Minimálna výška mikropôžičky je 50 tis. Sk a maximálna výška je 800 tis. Sk v prípade jej použitia na investície do výroby, remesiel alebo služieb vrátane nákupu materiálu do výroby, pričom úroková sadzba je 9% a doba splatnosti od 6 mesiacov do 4 rokov. V prípade použitia mikropôžičky na nákup tovaru je jej maximálna výška 400 tis. Sk pri úrokovej sadzbe 12% a dobe splatnosti do 1 roka. V rámci programu je možné poskytnúť odklad splátok istiny maximálne na 6 mesiacov.

V priebehu roku 2004 predložilo žiadosť o poskytnutie mikropôžičky 281 záujemcov, pričom bolo poskytnutých 251 mikropôžičiek v celkovej výške 107.159.557,- Sk. Celkovo bolo v rámci Mikropôžičkového programu od začiatku jeho realizácie poskytnutých 1085 mikropôžičiek vo výške 424.461.049,- Sk. Priemerná výška mikropôžičky je 391.208,- Sk. Ďalším nemenej dôležitým faktorom pri realizácii Mikropôžičkového programu je jeho dopad na zamestnanosť v regiónoch. Celkovo bolo od začiatku poskytovania mikropôžičiek vytvorených 1664 a udrжанých 1965 pracovných miest.

Tabuľka č. 9: Prehľad o poskytnutých mikropôžičkách podľa odvetvového členenia (výška v mil. Sk)

ODVETVIE	POČET POSKYTNUTÝCH MIKROPÔŽIČIEK ZA ROK 2004	VÝŠKA POSKYTNUTÝCH MIKROPÔŽIČIEK ZA ROK 2004	POČET POSKYTNUTÝCH MIKROPÔŽIČIEK K 31.12.2004	VÝŠKA POSKYTNUTÝCH MIKROPÔŽIČIEK K 31.12.2004
Poľnohospodárstvo	19	8 957 276	101	44 656 045
Výroba	67	34 411 554	360	159 134 663
Obchod	44	11 904 648	191	59 675 554
Služby	100	40 907 079	333	122 957 614
Cestovný ruch	13	7 429 000	60	24 340 248
Iné	8	3 550 000	40	13 696 925
Celkom	251	107 159 557	1 085	424 461 049

3.4.3. Spoločnosť zárodkového kapitálu (Seed Capital Company)

Hlavnou charakteristikou spoločnosti zárodkového kapitálu (SCC), ktorá bola založená v roku 1994 Národnou agentúrou, je investovanie do základného imania firmy. Spoločnosť riadi fond štartovacieho kapitálu, z ktorého sa vykonávajú investície do výšky 5 mil. Sk pre malých a stredných podnikateľov na Slovensku. Program je financovaný z prostriedkov programu PHARE. Cieľom spoločnosti je finančnými investíciami umožniť vznik a rozvoj nových podnikov a rozvinúť činnosť existujúcich podnikov. Pri investovaní sú preferované najmä projekty z oblasti priemyselnej výroby, výrobných služieb a aktívneho cestovného ruchu.

V priebehu roku 2004 sa uskutočnilo 5 zasadnutí Investičného výboru. Ostatné aktivity fondu boli zamerané na monitoring 32 spoločností nachádzajúcich sa v portfóliu spoločnosti. Celkovo bolo v roku 2004 nainvestovaných 51,175 mil. Sk, z toho 22,475 mil. Sk do základného imania spoločností a 28,7 mil. Sk vo forme úveru.

Kumulatívne k 31.12.2004 sa uskutočnilo 38 zasadnutí Investičného výboru, bolo prerokovaných 84 investičných návrhov, z ktorých 64 bolo schválených, 14 bolo schválených s podmienkou, 5 bolo zamietnutých a 1 zámer zostal otvorený, nakoľko podnikatelia musia doplniť ďalšie požadované informácie. Skutočne realizovaných investícií je 92 do 37 spoločností. Do týchto spoločností nachádzajúcich sa v portfóliu Seed Capital Company, s.r.o. bola investovaná celková čiastka 200,065 mil. Sk. Čiastka 107,935 mil. Sk bola poskytnutá do základného imania spoločností a 92,13 mil. Sk vo forme úveru.

K 31.12.2004 majú 4 spoločnosti finančný prísľub vo výške 12,9 mil. Sk.

4. Čerpanie prostriedkov na podporu MSP

4.1. Použitie prostriedkov štátneho rozpočtu na programy podpory malého a stredného podnikania na Slovensku v roku 2004

Tabuľka č. 10: Prostriedky ŠR 2004 na programy podpory MSP

PRIORITA/PROGRAM PODPORY	SUMA V TIS. SK
I. Upevnenie postavenia sektora MSP	13 128
- Poradenstvo a vzdelávanie MSP	5 000
- Monitoring a výskum	946
- Podpora vzdelávania a poradenstva pre vybrané skupiny	3 999
- Centrá prvého kontaktu MVRR SR	3 183
II. Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP	80 751
- Podpora MSP prostredníctvom siete inkubátorov	33 866
- Podpora nákupu IT a manažérstva kvality	46 885
III. Internacionalizácia MSP a prienik na nové trhy	3 349
- www stránka pre MSP	1 614
- EIC	1 735
Spolu I. - III.	97 228

4.2. Použitie prostriedkov v rámci programu PHARE (prostriedky Európskej únie a národného spolufinancovania) na podporu rozvoja malého a stredného podnikania na Slovensku v roku 2004

Tabuľka č. 11: Prostriedky programov PHARE 2004 na podporu MSP

POUŽITIE PROSTRIEDKOV	SUMA V TIS. EUR	SUMA V TIS. SK
I. Uľahčenie prístupu ku kapitálu	0	0
- Spoločnosť zárodkového kapitálu (SCC)	0	0
II. Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP	1 913	74 216
- CPK	74	2 871
- Zádržné	32	1 242
- granty IDGS	268	10 397
- granty TDGS 2002	1 156	44 848
- technická asistencia pre IDGS	0	0
- technická asistencia pre TDGS 2002	74	2 870
- Podnikateľské inkubátory v rámci INTEG	309	11 988
Spolu I. - II.	1 913	74 216

kurz EUR k 31.12.2004: 38,796

4.3. Použitie revolvingových zdrojov na realizáciu finančných podporných programov

Tabuľka č. 12: Prostriedky revolvingových zdrojov na realizáciu podporných programov

FINANČNÝ PODPORNÝ PROGRAM	SUMA V TIS. SK
Podporný úverový program	58 500
Mikropôžičky	66 856
SCC	83 825
Spolu	209 181

Celkovo bolo na financovanie podporných programov MSP v roku 2004 použitých viac ako 380,6 mil. Sk (I.+II.+III.)

5. Finančná a majetková situácia NARMSP

5.1. Súvaha NARMSP k 31.12.2004

Tabuľka č. 13: Súvaha k 31. 12. 2004

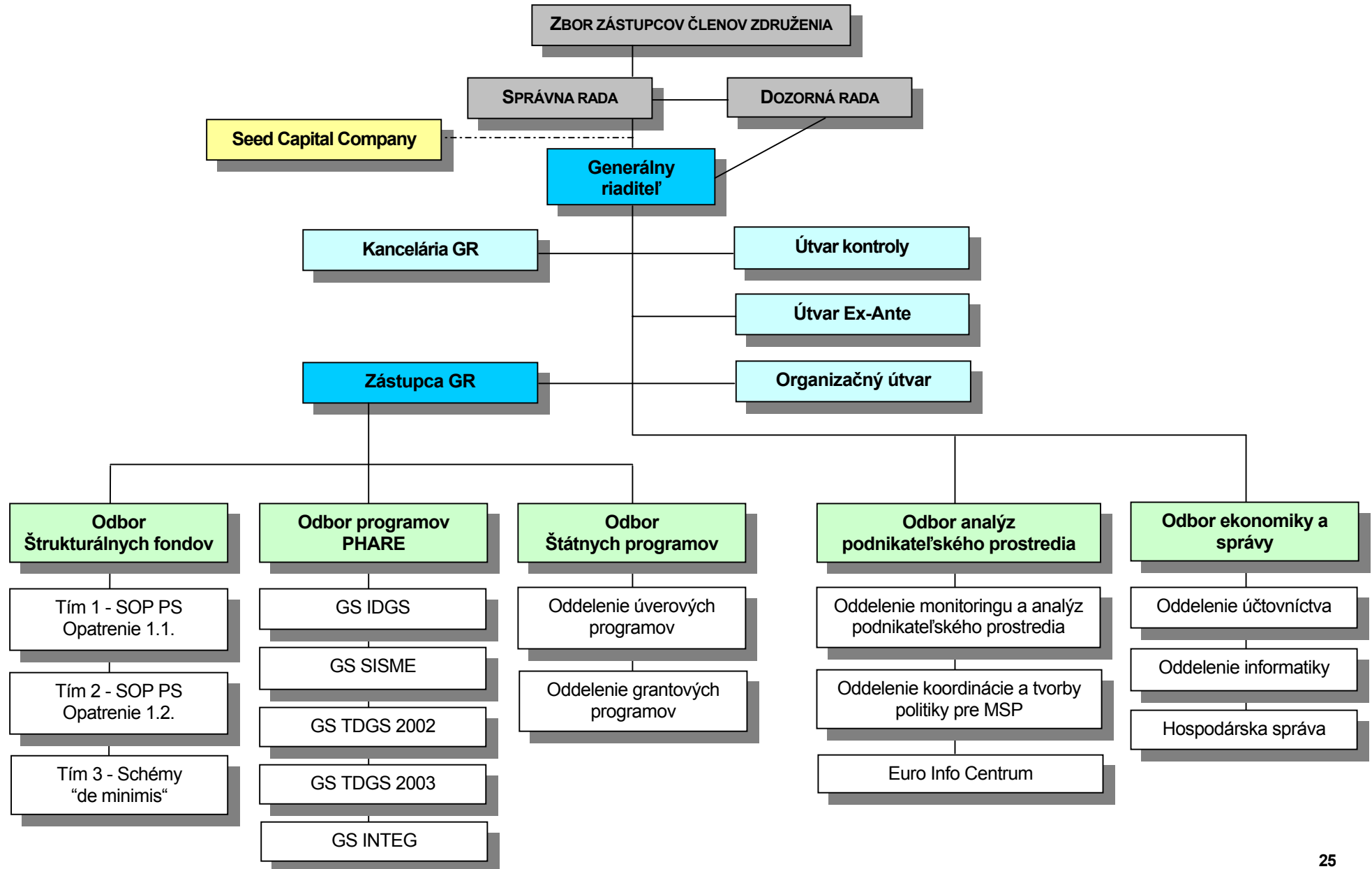
SÚVAHA	SUMA V TIS. SK
Aktíva celkom	2 424 848
1. Stále aktíva	48 652
- nehmotný investičný majetok vrátane oprávok	845
- hmotný investičný majetok vrátane oprávok	8 654
- finančné investície	39 153
2. Obežné aktíva	2 376 196
- finančný majetok	1 995 290
- pohľadávky	380 287
- prechodné účty aktívne	546
- zásoby	73
Pasíva celkom	2 424 848
1. Vlastné zdroje	2 353 704
2. Cudzie krátkodobé zdroje	71 144

5.2. Prevádzkové náklady NARMSP v roku 2004

Tabuľka č. 14: Prevádzkové náklady za rok 2004

ZDROJ	TIS. SK	% Z CELKU
ŠR	46 359	89
Ostatné	5 843	11
Spolu	52 202	100

6. Organizačná štruktúra NARMSP k 31.12.2004

7. Štatutárne orgány NARMSP

6.1. Zbor zástupcov členov združenia NARMSP

Ing. Eva Šimková, predsedníčka, Ministerstvo hospodárstva SR

Ing. Martin Šichta, Združenie podnikateľov Slovenska

Anton Buben, Slovenský živnostenský zväz

6.2. Správna rada NARMSP

Ing. László Pomóthy, predseda, Ministerstvo hospodárstva SR

Ing. Tomáš Hlavatý, podpredseda, Ministerstvo hospodárstva SR

PaedDr. Helena Bačikovská, Ministerstvo hospodárstva SR

Mgr. Ľuboš Halák, Združenie podnikateľov Slovenska

JUDr. Peter Masár, Slovenský živnostenský zväz

6.3. Dozorná rada NARMSP

Ing. Rita Tornyaiová, predsedníčka, Ministerstvo hospodárstva SR

Ing. Karol Pavlú, Združenie podnikateľov Slovenska

Ing. Miroslav Fuksa, Slovenský živnostenský zväz

6.4. Manažment NARMSP

Ing. Ľudovít Balco, generálny riaditeľ

PhDr. Mária Martonová, riaditeľka odboru štrukturálnych fondov

Ing. Marek Vanko, riaditeľ odboru programov PHARE

Mgr. Darina Kalužníková, riaditeľka odboru programov štátneho rozpočtu

RNDr. Juraj Poledna, DrSc., riaditeľ odboru analýz podnikateľského prostredia

Ing. Zuzana Cigánková, riaditeľka odboru ekonomiky a správy